

Bruxelles, 3. studenoga 2023.
(OR. en)

14988/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0392(NLE)

AELE 40
EEE 37
N 93
ISL 52
FL 31
MI 935
CLIMA 530
ENV 1232
ENER 594
TRANS 471

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. studenoga 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 696 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u (ETS za pomorski promet i stacionarna postrojenja)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 696 final.

Priloženo: COM(2023) 696 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.11.2023.
COM(2023) 696 final

2023/0392 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u

(ETS za pomorski promet i stacionarna postrojenja)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se Prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom odboru EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o EGP-u

Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) jamče se jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu za građane i gospodarske subjekte u EGP-u. Njime se predviđa uvođenje zakonodavstva EU-a kojim su obuhvaćene četiri slobode u svih 30 država EGP-a, a to su države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn. Osim toga, Sporazum o EGP-u obuhvaća suradnju u drugim važnim područjima, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, zajednički poznatima kao „neizravne i horizontalne” politike. Sporazum o EGP-u stupio je na snagu 1. siječnja 1994. Europska unija zajedno sa svojim državama članicama stranka je Sporazuma.

2.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. To je forum za razmjenu mišljenja povezanih s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u. Njegove se odluke donose konsenzusom i obvezujuće su za stranke. Za koordinaciju pitanja EGP-a na strani EU-a odgovorno je Glavno tajništvo Europske komisije.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku („predviđeni akt”) o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u.

Svrha je predviđenog akta uključiti u Sporazum o EGP-u Uredbu (EU) 2023/957 o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 radi uključivanja djelatnosti pomorskog prometa u EU sustav trgovanja emisijama te radi praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija dodatnih stakleničkih plinova i emisija iz dodatnih vrsta brodova¹, Direktivu (EU) 2023/959 o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije², Odluku (EU) 2023/852 o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu broja emisijskih jedinica koje treba staviti u rezervu za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije do 2030.³ i Odluku

¹ Uredba (EU) 2023/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 radi uključivanja djelatnosti pomorskog prometa u EU sustav trgovanja emisijama te radi praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija dodatnih stakleničkih plinova i emisija iz dodatnih vrsta brodova, SL L 130, 16.5.2023., str. 105.

² Direktiva (EU) 2023/959 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije, SL L 130, 16.5.2023., str. 134.

³ Odluka (EU) 2023/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu broja emisijskih jedinica koje treba staviti u rezervu za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije do 2030., SL L 110, 25.4.2023., str. 21.

Komisije (EU) 2023/1575 o količini emisijskih jedinica na razini Unije koje će se izdati u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama za 2024⁴.

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi priloženi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a koji predstavlja stajalište Unije. Nakon donošenja stajalište bi se što prije trebalo iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

U priloženom nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a predviđena je posebna klauzula o preispitivanju koja se odnosi na primjenu poglavlja IV.a Direktive 2003/87/EZ, a do ishoda tog preispitivanja pravila o izdavanju dozvola i praćenju iz navedenog poglavlja neće se primjenjivati na Lihtenštajn. To nadilazi puke tehničke prilagodbe u smislu Uredbe Vijeća br. 2894/94⁵. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

Ta prilagodba opravdana je posebnim okolnostima Lihtenštajna s obzirom na njegov bilateralni ugovor sa Švicarskom kojim se, kao prvo, u Lihtenštajnu utvrđuje ista razina poreza na CO₂ kao u Švicarskoj (trenutačno 120 EUR po toni CO₂) i, kao drugo, utvrđuje da porezom na CO₂ u potpunosti upravljaju švicarska tijela, uključujući naplatu poreza na granici Lihtenštajna i Austrije, a plaćaju ga švicarski subjekti. To je zato što sve isporuke goriva dolaze iz Švicarske, a skladištenje goriva obavljaju švicarski subjekti. Stoga je za Lihtenštajn predviđeno posebno preispitivanje trajanja odstupanja od predaje u okviru ETS-a 2 ako su nacionalni porezi na ugljik stvarno viši od cijene iz ETS-a 2 u trenutku donošenja sljedeće odluke Zajedničkog odbora o uključivanju izmjena Direktive 2003/87/EZ. To se očekuje nakon okvirnog preispitivanja Direktive 2003/87/EZ iz članka 30. u srpnju 2026. Odredbe o izdavanju dozvola, praćenju i izvješćivanju za regulirane subjekte ne bi se primjenjivale na Lihtenštajn prije stupanja na snagu te odluke Zajedničkog odbora.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁶.

⁴ Odluka Komisije (EU) 2023/1575 od 27. srpnja 2023. o količini emisijskih jedinica na razini Unije koje će se izdati u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama za 2024., SL L 192, 31.7.2023., str. 30.

⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁶ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a, u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 prije svega ovisi o materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta EU-a koji treba uključiti u Sporazum o EGP-u.

Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Budući da se Odlukom Zajedničkog odbora u Sporazum o EGP-u uključuju Uredba (EU) 2023/957, Direktiva (EU) 2023/959, Odluka (EU) 2023/852 i Odluka Komisije (EU) 2023/1575, primjereno je ovu Odluku Vijeća temeljiti na istoj materijalnoj pravnoj osnovi kao i akte koji se uključuju. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. UFEU-a, u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u

(ETS za pomorski promet i stacionarna postrojenja)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru⁷, a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁸ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) Na temelju članka 98. Sporazuma o EGP-u Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u.
- (3) Uredbu (EU) 2023/957 Europskog parlamenta i Vijeća⁹, Direktivu (EU) 2023/959 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰, Odluku (EU) 2023/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ i Odluku Komisije (EU) 2023/1575¹² trebalo bi uključiti u Sporazum o EGP-u.

⁷ SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁸ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁹ Uredba (EU) 2023/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 radi uključivanja djelatnosti pomorskog prometa u EU sustav trgovanja emisijama te radi praćenja, izvješćivanja i verifikacije emisija dodatnih stakleničkih plinova i emisija iz dodatnih vrsta brodova, SL L 130, 16.5.2023., str. 105.

¹⁰ Direktiva (EU) 2023/959 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i Odluke (EU) 2015/1814 o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije, SL L 130, 16.5.2023., str. 134.

¹¹ Odluka (EU) 2023/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Odluke (EU) 2015/1814 u pogledu broja emisijskih jedinica koje treba staviti u rezervu za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije do 2030., SL L 110, 25.4.2023., str. 21.

- (4) Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Stajalište Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na priloženom nacrtu Odluke,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹² Odluka Komisije (EU) 2023/1575 od 27. srpnja 2023. o količini emisijskih jedinica na razini Unije koje će se izdati u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama za 2024., SL L 192, 31.7.2023., str. 30.